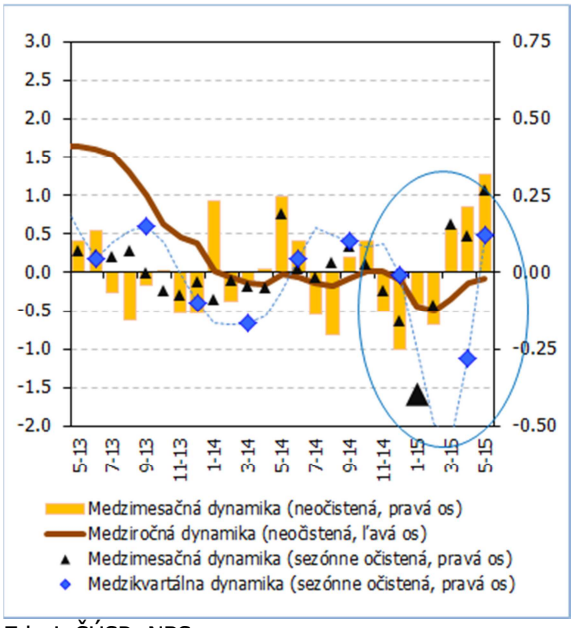
Rýchly komentár

Inflácia: medzimesačne rástli ceny aj v máji. Zvýšenie počtu cigariet v krabičke v roku 2016 by mohlo zrýchliť infláciu o 0,07 percentuálneho bodu.

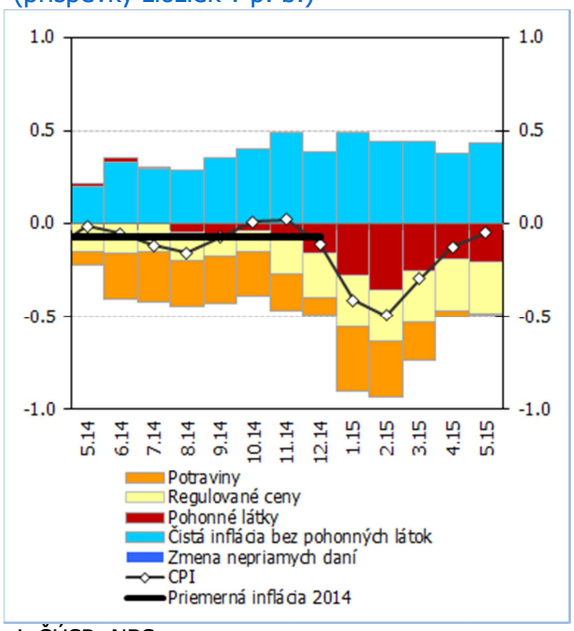
Celková cenová hladina meraná CPI v máji medziročne mierne klesla po zaokrúhlení o 0,1 % (rovnako ako v apríli). Medzimesačný rast cien dosiahol 0,3 %. V máji rástli najmä ceny pohonných látok a potravín. Čistá inflácia bez pohonných látok zaznamenala mierne zrýchlenie medziročného rastu na 0,7 %.

Vývoj celkovej inflácie (v %)

Zdroj: ŠÚSR, NBS
Poznámka: sezónne očistené

Vývoj medziročnej inflácie v štruktúre (príspevky zložiek v p. b.)

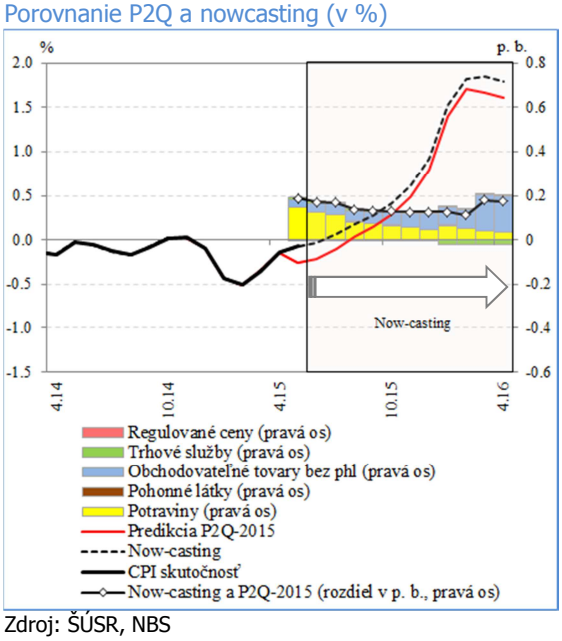
Zdroj: ŠÚSR, NBS
Poznámka: sezónne očistené

Rýchlejšie ako očakávania rástli najmä ceny nespracovaných potravín (zeleniny a ovocia). Ceny vybraných základných nespracovaných potravín vzrástli v máji viac ako o 30 % (konzumné zemiaky, mrkva, kapusta, cibuľa).

V rámci štruktúry vývoja medziročnej dynamiky CPI kladný príspevok čistej inflácie bez pohonných látok je od konca roka 2014 relatívne stabilizovaný. Negatívny príspevok vývoja cien potravín v apríli a máji takmer zanikol. V rámci čistej inflácie dynamika cien obchodovateľných tovarov bez pohonných látok má vzostupnú tendenciu. Postupne sa premieta vplyv zrýchľujúceho tempa rastu dovozných cien ako aj oslabeného kurzu v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka. Medziročný rast cien trhových služieb je naďalej veľmi nízky v porovnaní s rastom reálnych miezd v ekonomike (na strane dopytu) ako aj nominálnych miezd v sektore služieb (na strane ponuky). Negatívny príspevok cien pohonných látok sa od februára 2015 zmenšuje, pričom by mal úplne zaniknúť (na základe aktuálnej predpokladanej trajektórie vývoja cien ropy Brent v EUR) až koncom roka 2015.

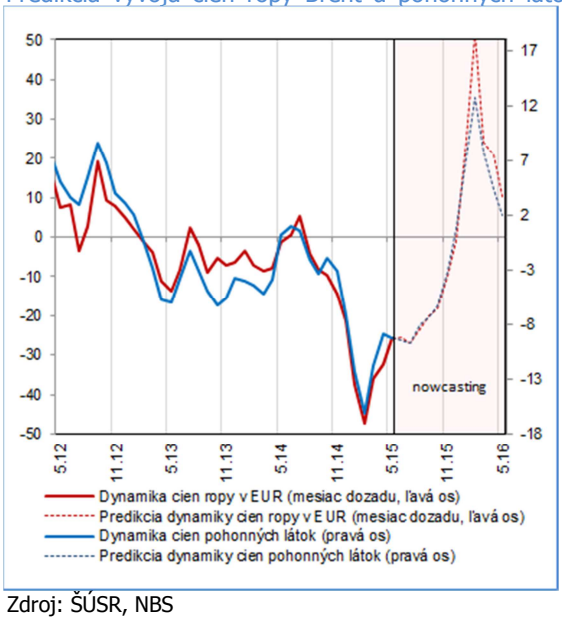
Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS", resp. „analytici Menového úseku". Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.
© Všetky práva vyhradené.

Porovnanie P2Q a nowcasting (v %)

Zdroj: ŠÚSR, NBS

Predikcia vývoja cien ropy Brent a pohonných látok

Zdroj: ŠÚSR, NBS

Vývoj predpokladaného a skutočného vývoja inflácie CPI

		Potraviny	Pohonné látky	Regulované ceny	Čistá inflácia bez pohonných látok	CPI	
	máj 2014 skutočnosť [1]	1.0	2.7	0.0	0.0	**0.2**	Medzimesačný vývoj
A	predpoklad na máj 2015 [1]	0.2	2.2	0.0	0.1	**0.1**	
B	máj 2015 skutočnosť [1]	1.2	2.3	0.0	0.1	**0.3**	
AB	**rozdiel príspevkov [2]**	**0.14**	**0.00**	**0.00**	**0.04**	**0.19**	
A	apríl 2015 skutočnosť [3]	-1.4	-11.7	-1.3	0.7	**-0.3**	Medziročný vývoj
B	predpoklad na máj 2015 [3]	-0.9	-9.3	-1.3	0.6	**-0.3**	
C	máj 2015 skutočnosť [3]	0.1	-9.2	-1.3	0.7	**-0.1**	
BC	**rozdiel príspevkov [4]**	**0.14**	**0.00**	**0.00**	**0.04**	**0.19**	

Zdroj: ŠÚSR, výpočty NBS

Poznámka: čistá inflácia bez PHL pozostáva z cien trhových služieb a obchodovateľných tovarov bez pohonných látok

1) Medzimesačná dynamika; 2) Príspevok k medzimesačnej dynamike; 3) Medziročná dynamika; 4) Príspevok k medziročnej dynamike

Vývoj inflácie CPI

	Zmena voči predchádzajúcemu obdobiu [1]					Zmena voči predchádzajúcemu obdobiu [3]	Zmena voči rovnakému obdobiu minulého roka [3]
	Regulované ceny	Potraviny	Pohonné látky (PHL)	Čistá inflácia bez PHL [2]	CPI	CPI	CPI
2014	*-0.9*	-0.7	*-2.8*	*0.5*	*-0.1*	-0.1	-0.1
2014 Q4	*0.0*	*-0.5*	*-3.8*	*0.3*	*0.0*	-0.1	0.0
2015 Q1	*-1.6*	*-0.5*	*-9.4*	*0.0*	*-0.5*	-0.4	-0.4
2015 Marec	0.0	0.2	4.3	0.1	0.2	0.1	-0.3
2015 Apríl	0.0	0.6	1.7	0.0	0.1	0.2	-0.1
2015 Máj	**0.0**	**0.9**	**1.7**	**0.2**	**0.3**	**0.3**	**-0.1**

Zdroj: ŠÚSR, výpočty NBS

1) Sezónne očistené údaje (vlastné očistenie, X12)

2) Čistá inflácia bez PHL pozostáva z cien trhových služieb a obchodovateľných tovarov bez pohonných látok

3) Sezónne neočistené údaje

© Analytici ÚMS NBS

Májový rýchlejší rast cien potvrdzuje predpoklady P2Q-2015 o postupnom oživení inflácie v priebehu roka 2015. **V priebehu roka 2016 je možné očakávať aj vplyv možného zvýšenia počtu cigariet v každej krabičke (zo súčasných 19 na 20 cigariet). S účinnosťou od 1.3.2016 podľa prepočtov by toto opatrenie mohlo zvýšiť celkovú cenovú hladinu o 0,07 percentuálneho bodu v roku 2016 a 0,01 v roku 2017**.

Výpočet vplyvu zvýšenia počtu cigariet v balíčku na jednotlivé zložky ceny (cigariet v spotrebnom koši CPI)

Označenie			A	B	C	D	E	F	G
Spôsob výpočtu				A-C	A/1.20	(59.50/1000)*počet kusov	A*0.23	D+E	A-(B+F)
V roku	Názov reprezentanta v spotrebnom koši	Počet kusov cigariet v balíčku	Cena v spotrebnom koši	DPH 20 %	Cena bez DPH	Fixná časť spotrebnej dane (59.50 EUR za 1000 ks)	Percentuálna časť spotrebnej dane (23 % z ceny cigarety)	Spotrebné dane spolu	Cena bez daní
2015	CIGARETY 'MARLBORO' King Size 19 KUSOV V BALÍČKU	19	3.50	0.58	2.92	1.13	0.81	1.94	0.98
2016	**CIGARETY 'MARLBORO' King Size 20 KUSOV V BALÍČKU**	**20**	**3.60**	**0.60**	**3.00**	**1.19**	**0.83**	**2.02**	**0.98**
2015	CIGARETY "L&M" King Size 19 KUSOV V BALÍČKU	19	2.90	0.48	2.42	1.13	0.67	1.80	0.62
2016	**CIGARETY "L&M" King Size 20 KUSOV V BALÍČKU**	**20**	**3.00**	**0.50**	**2.50**	**1.19**	**0.69**	**1.88**	**0.62**
2015	CIGARETY "GOLDEN GATE" King Size 19 KUSOV V BALÍČKU	19	2.90	0.48	2.42	1.13	0.67	1.80	0.62
2016	**CIGARETY "GOLDEN GATE" King Size 20 KUSOV V BALÍČKU**	**20**	**3.00**	**0.50**	**2.50**	**1.19**	**0.69**	**1.88**	**0.62**

Vo výpočte sme uvažovali, že cena jednotlivého druhu cigariet aj po zvýšení počtu cigariet v jednej krabičke bez daní ostane zachovaná (stĺpec G). Z výpočtu je badateľný rast fixnej časti spotrebnej dane a z toho vyplývajúci rast spotrebnej dane spolu za jednu krabičku. Rast ceny o 10 centov na každú jednotlivú krabičku pravdepodobne nebude mať vplyv na pokles reálnej spotreby cigariet. Celkovo tak možno očakávať aj pozitívny nárast výberu spotrebných daní z tabakových výrobkov v roku 2016.

Výpočet vplyvu zvýšenia počtu cigariet v balíčku na infláciu CPI

Názov reprezentanta v spotrebnom koši	Váha v spotrebnom koši (v promile)	Cena v spotrebnom koši v roku 2015	Cena v spotrebnom koši v roku 2016	Rast ceny (v %)	**Celkový príspevok k CPI v p.b.**	Príspevok k CPI v p.b. v roku 2016	Príspevok k CPI v p.b. v roku 2017
CIGARETY 'MARLBORO' King Size	5.6	3.50	3.60	2.9	0.02	0.01	0.00
CIGARETY "L&M" King Size	11.5	2.90	3.00	3.4	0.04	0.03	0.01
CIGARETY "GOLDEN GATE" King Size	7.4	2.90	3.00	3.4	0.03	0.02	0.00
Spolu cigarety v spotrebnom koši CPI	**24.5**			**3.3**	**0.08**	**0.07**	**0.01**

Rast cien cigariet z titulu zavedenia vyššieho počtu cigariet v krabičke povedie k rastu celkovej cenovej hladiny meranej CPI. V roku 2016 tak očakávame dopad na infláciu na úrovni +0,07 percentuálneho bodu a v roku 2017 na úrovni +0,01 percentuálneho bodu.

Branislav Karmažin, analytici@nbs.sk

© Analytici ÚMS NBS